

(Uit: „Rondom de Delfzijlen”, H. Geertsema e.a.)

MOLENS IN FARMSUM

De oudste molen in Farmsum was ergens in de huidige Molenstraat aan de zijde van 't Borgshof. Deze molen bestond reeds voor 1628. Volgens de Farmsumer kerkboeken was in 1730 lidmaat de hier wonende Gerardus, oppasser bij de molen en zijn vrouw Lijsbets. Dit was dus de sarries, de controleur voor de belasting op het gemaal. In 1731 woonde er Jan Cornelis de Mulder en in 1775 Geert Barents Mulder.

In 1738 stond er een standerdmolen waarin „het hoogadellijk Huys” het recht had vrij te malen. De molen stond zeer zeker niet zonder reden bij de borg, De omwonende landbouwers konden onder toezicht van de machtige heren hun granen brengen en malen.

In 1760 werd de molen verplaatst. Op 14 augustus van dat jaar verleende Rengers van Farmsum aan Focke Sents en diens huisvrouw Hendrikjen Jans vergunning om de molen te verplaatsen op „het land de Leemdobben genaamt, gelegen tusschen de Stadsweg en de gragt van het Kostverloren”. Daar mochten zij hun roggemolen met molenaarshuis en „cherchershutte” weer opbouwen. Het recht van vrij malen voor de Heer van Farmsum bleef ook hier bestaan.

Deze molen verdween voor 1811. Op 8 april 1811 werd de grond verkocht waarop de molen had gestaan. De naaste zwetten waren: de zeedijk, de gracht van het Kostverloren en de Stadsweg. De grond was van wijlen Gerrolts Rengers van Farmsum aan welke het recht van vrij malen compeeteerde.

Op dezelfde plaats werd in 1811 de molen „Aeolus” gebouwd, die is te beschouwen als de opvolger van de oude Heerlijkheidsmolen. De molenaars waren in 1811 de erven H. W. Dijken, daarna Eefke Jans Nieland, gehuwd met Cornelis Jans Borst, die in 1825 nog mulder was.

Na 1829 waren de molenaars van de Aeolus in Farmsum: Folkert Edzes van Delden, Jac. van Delden, F. van Delden, Pieter Begeman en daarna de gebroeders Koning. Na 1945 werd de molen buiten gebruik gesteld. De particuliere plannen om er een theehuis of iets dergelijks in te vestigen gingen niet door. De molen, die onder monumentenzorg staat, werd in 1968 eigendom van de gemeente Delfzijl voor f 10.000,-.

In 1976 werden de restanten van de Aeolus door de gemeente overgebracht naar een plaats in het Borgshof, om daar, na restauratie, voor andere doeleinden te dienen dan koren malen. De molen staat nu in de historische omgeving van zijn oudste voorganger.

Molen Aeolus is klaar. De Molenaar kan aan de slag. De dorpsvereniging kan er in. Voor Farmsum reden genoeg voor uitbundige feestvreugde. Voor de gemeente voldoende om er niet zo maar aan voorbij te gaan.

Zaterdag 12 augustus is het zover. Wethouder Jan Beijert van Openbare Werken zal dan de molen officieel overdragen aan „Farmsum”, de molenaar de sleutel overhandigen en daarmee het startsein geven voor het feestprogramma.

Het gemeentebestuur wil u laten delen in de feestvreugde. U wordt tussen tien uur en half elf verwacht in het dorps huis naast de molen. We denken het officiële gedeelte zo tegen twaalfen af te sluiten.

Farmsum viert de rest van de dag nog feest.

O ja, we willen graag vooraf weten of u komt, wilt spreken en de lunch met ons gebruikt.

De antwoordkaart is gefrankeerd! We verwachten die zo mogelijk voor 5 augustus terug.

Gemeentebestuur Delfzijl

P.S. Wie met Farmsum feest wil vieren is natuurlijk ook de rest van de dag welkom. Het feestprogramma staat hiernaast afgedrukt.

Alle onderdelen zijn gratis toegankelijk.

FEESTPROGRAMMA

„Rondom de Molen”

zaterdag 12 augustus 1978

10.30 uur: Rondgang „Koningin Wilhelmina”

Officieel gedeelte

10.30 uur: Overdracht Molen Aeolus

Inmetselen gedenksteen

Receptie

11.15 uur: Bezichtiging Molen

Vertrek naar De Molenberg

11.00 uur: Lossen Postduiven (bij de molen)

Start rolschaatswedstrijden (Rengersborg)

13.00 uur: Demonstratie Vlootschouw (in vijver Borgwegflat)

13.30 uur: Demonstratie Ringrijden op motoren
(naast Dorps huis)

15.00 uur: „Film van Ome Willem” (Rengersborg)

17.00 uur: Popgroep (muziektempel)

BRADERIE: Vanaf 11.00 uur tot ± 15.30 uur op het plein „Ripperdaborg” en in de Borgshof met stands voor: visnetten-boeten, handwerkgroep dorps huis, jeugdgroep dorps huis, spinnen, Hindeloper schilderskunst, half-edelstenen, rad van avontuur, modelvliegtuigen, Molukse gemeenschap, stekjes-ruilbeurs, aquarium vereniging, middenstand Farmsum, houtbewerking.

OPEN HUIS: Vanaf ± 11.30 uur is de Molen Aeolus „open huis” voor iedereen.

Alle evenementen: Vrije Toegang